

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie gminy Jeziorany za 2016 rok

Jeziorany, kwiecień 2017 r.

I. Wprowadzenie

1. Cel przygotowania analizy

Analizę gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Jeziorany wykonano w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Prezentowana analiza obejmuje 2016 rok i zawiera zagadnienia związane z:

- możliwościami przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- potrzebami inwestycyjnymi związanymi z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- kosztami poniesionymi w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych,
- liczbą mieszkańców gminy,
- liczbą właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami,
- ilościami odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilościami zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zbieranych z terenu gminy.

2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi została przygotowana zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. 2016, poz. 250 ze zm.).

3. Uchwały przyjęte przez Radę Miejską w Jezioranach

Rada Miejska w Jezioranach w dniach 22 czerwca i 27 sierpnia 2016 r. podjęła następujące uchwały dotyczące gospodarki odpadami:

- uchwała Nr XXI/118/16 w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jeziorany,

- uchwała Nr XXI/119/16 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowanie tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- uchwała Nr XXI/120/16 w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik,

- uchwała Nr XXI/121/16 w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- uchwała Nr XXI/122/16 w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

- uchwała Nr XXI/133/16 w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej w Jezioranach Nr XX/118/16 z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Jeziorany,

- uchwała Nr XXI/134/16 w sprawie zmiany uchwały Rady Miejskiej w Jezioranach Nr XX/122/16 z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej,

II. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy Jeziorany

W ramach funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gmina Jeziorany realizowała zadanie własne związane z odbiorem odpadów komunalnych w ramach umowy zawartej w dniu 20 grudnia 2013 r. z wyłonionym w przetargu nieograniczonym konsorcjum firm: Zakład Usług Transportowych i Komunalnych s.c. Dariusz Jastrzębski, Mariola Jastrzębska, Różnowo 25 A, 11-001 Dywity oraz KWO Mirosław Marszelewski, Wadąg 13, 10-373 Olsztyn, obowiązującej do dnia 31 grudnia 2017 r. Powyższa umowa obejmuje usługę odbioru i transportu odpadów komunalnych zmieszanych oraz segregowanych tj. papieru, szkła, tworzywa sztucznego, opakowań wielomateriałowych i metalu oraz odpadów biodegradowalnych i popiołu, a także odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu AGD i RTV wytwarzanych w nieruchomościach zamieszkałych i niezamieszkałych. Już na początku funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. w 2013 r., Rada Miejska w Jezioranach podjęła uchwałę o objęciu systemem gospodarki odpadami zarówno nieruchomości zamieszkałe jak i niezamieszkałe. Natomiast zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Jeziorany Od 16 października 2015 r. realizowane jest w ZGOK Sp. z o.o. w Olsztynie, zgodnie z uchwałą nr IX/228/15 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 sierpnia 2015 r. nadającą instalacji ZGOK Olsztyn statut Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) dla Regionu Centralnego, w skład którego wchodzi Gmina Jeziorany.

Rada Miejska w Jezioranach uchwałą z dnia 22 czerwca 2016 r. ustaliła szczegółowy sposób i zakres świadczenia usługi odbioru odpadów komunalnych, na podstawie której odpady komunalne odbierane są z następującą częstotliwością:

- a) zmieszane odpady komunalne i bioodpady, tj. odpady zielone, spożywcze i kuchenne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji:

- od właścicieli nieruchomości z obszaru miasta Jeziorany – co najmniej raz w tygodniu,

- od właścicieli nieruchomości z obszarów wiejskich gminy Jeziorany – co najmniej 2 razy w miesiącu,

b) selektywnie zebrane odpady komunalne, tj. papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne i opakowania wielomateriałowe oraz metale:

- od właścicieli nieruchomości z obszaru miasta Jeziorany – co najmniej 2 razy w miesiącu,

- od właścicieli nieruchomości z obszarów wiejskich gminy Jeziorany – co najmniej raz w miesiącu.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywa się w systemie workowym:

-worek żółty- tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale;

-worek zielony- szkło;

-worek niebieski- papier;

-worek brązowy- bioodpady.

- Na terenie gminy Jeziorany nie funkcjonuje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Firma odbierająca odpady komunalne realizuje formę PSZOK-u objazdowego, tj. raz na kwartał dokonuje zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego u źródła poprzez tzw. wystawki. Natomiast odpady budowlane i rozbiórkowe w ilości nie większej niż 500 l na gospodarstwo, pochodzące z małych remontów, niewymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, odbierane są na zgłoszenie.

III. Ilości odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Jeziorany:

1. Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne 20 03 01

W 2016 r. z terenu gminy Jeziorany zebrano łącznie **1568,70 Mg** odpadów zmieszanych, w tym :

a) z obszaru miasta: 1196,50 Mg

b) z obszarów wiejskich: 372,20 Mg

2. Odpady segregowane

W 2016 r. z terenu gminy Jeziorany zebrano łącznie **37,18 Mg** odpadów segregowanych, w tym :

a) papier i tektura (20 01 01)-**3,28Mg**

b) tworzywa sztuczne (20 01 39)-**18,24 Mg**

c) opakowania ze szkła(15 01 07)-**15,66Mg**

3. Ilości pozostałych odpadów odebranych w 2016 r.:

a) zużyte opony (16 01 03)-**0,54 Mg**

- b) zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 (17 01 07)-**123,30 Mg**
- c) urządzenia zawierające freony (20 01 23*)-**0,22 Mg**
- d) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (20 01 35*)-**1,12 Mg**
- e) odpady wielkogabarytowe (20 03 07)-**12,70 Mg**

IV. Osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów biodegradowalnych

W tabeli niżej przedstawione zostały wymagane oraz osiągnięte przez gminę Jeziorany poziomy ograniczania masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2016 r., poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali i tworzyw sztucznych i szkła oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

Poziomy obliczono na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach otrzymanych od podmiotów odbierających odpady w 2016 r.

Tab. Osiągnięte poziomy recyklingu oraz ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w 2016 r.

Rodzaj odpadów	Wymagany poziom w 2016 r.	Osiągnięty poziom przez gminę Jeziorany w 2016 r.	Uwagi
Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	45%	1,08 %	Poziom osiągnięty,
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	18%	7,10%	Poziom nieosiągnięty,
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	42%	100,00%	Poziom osiągnięty,

V. Dochody i koszty związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami– dane na dzień 31.12.2016

Tab. Podsumowanie wpłat mieszkańców gm. Jeziorany za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz wydatków dotyczących gospodarki odpadami . Stan na 31.12.2016 r.

Rok	Wpłaty dokonane w roku	Wydatki poniesione w roku				Różnica pomiędzy wpłatami i wydatkami	
		Razem	W tym :				
			Faktury za odbiór i zagospodarowanie odpadów	Koszty administracji systemu	Wydatki na PSZOK		Inne
2016 rok stan na 31.12.2016r.	1 029 743,01 zł	816 630,33zł	676 141,32 zł	105 943,39 zł	12 500,30 zł	22 045,32 zł	+ 213 112,68 zł

W 2016 r. mieszkańcy gminy Jeziorany wpłacili na rzecz opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kwotę **1 029 743,01 zł** a łączne wydatki związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi gminy Jeziorany wyniosły **816 630,33zł**. Największe koszty generowały odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów do instalacji RIPOK. Od 16 października 2015 r. za przyjęcie i zagospodarowanie 1 Mg odpadów niesegregowanych (zmieszanych) gmina Jeziorany płaci ZGOK Sp. z o.o. w Olsztynie kwotę 270,0 zł netto (291,60 zł brutto), natomiast za przyjęcie i zagospodarowanie 1 Mg odpadów segregowanych (tj. papieru, tworzyw sztucznych i szkła) jedynie 1 zł netto (1,08 zł brutto).

VI. Bilans wydatków i dochodów gminy Jeziorany związany z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami– stan na dzień 31.12.2016

wpłaty mieszkańców na rzecz opłaty śmieciowej wydatki systemu gospodarki odpadami

1 029 743,01 zł > 816 630,33 zł

Wpłaty mieszkańców gminy Jeziorany z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przewyższyły w roku 2016 wydatki związane z funkcjonowaniem gospodarki odpadami o kwotę 213 112,68 zł i zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zostaną wykorzystane w roku następnym.

VII. Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi (stan na 31.12.2016)

Gmina Jeziorany w dniu 31.12.2016 r. liczyła 7 925 mieszkańców, w tym liczba mieszkańców miasta Jeziorany wynosiła 3 278 osób a liczba mieszkańców sołectw gminy Jeziorany 4 647 osób.

Według ewidencji deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych do Urzędu Miejskiego w Jezioranach ujętych zostało 5 576 mieszkańców gminy Jeziorany. Różnica między liczbą mieszkańców zameldowanych a ujętych do opłat wynika z faktu, iż wiele osób zameldowanych na terenie gminy Jeziorany wyjechało za pracą do innych miejscowości w Polsce lub za granicę, czy też uczyło się lub studiowało i zamieszkiwało w internatach, bursach, stancjach i domach studenckich poza terenem gminy. Należy podkreślić, że zameldowanie nie jest wyznacznikiem objęcia deklaracją o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lecz samo pomieszkiwanie.

Ilość osób które zadeklarowały zbiórkę selektywną – 1 782 osób (599 deklaracji),

Ilość osób które zbierają odpady niesegregowane (zmieszane) – 3 679 osób (1 183 deklaracji).

VIII. Możliwości przetwarzania odpadów

W związku z tym, że na terenie gminy Jeziorany nie ma możliwości przetwarzania odpadów niesegregowanych i biodegradowalnych, dlatego też tego rodzaju odpady przekazane zostały, zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). Od 16 października 2015 r. gmina Jeziorany przekazuje ww. odpady do Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie, gdzie poddawane są procesowi biosuszenia w Segmencie Biologicznego Przerobu, celem wytworzenia paliwa z odpadów.

Odpady komunalne zbierane selektywnie z terenu gminy Jeziorany przekazane zostały również do ww. zakładu, gdzie poddane zostały procesowi odzysku, skąd następnie przekazane zostały recyklerom lub pośrednikom pod kodami odpadów z grupy 19.

IX. Potrzeby inwestycyjne

Na początku 2017 r. opracowano projekt rozbudowy Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Kolejowej 1 w Jezioranach i na chwilę obecną trwają starania o dofinansowanie projektu z RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Oprócz konieczności uruchomienia stacjonarnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Jezioranach potrzebne są inne działania mające na celu usprawnienie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym przede wszystkim budowa na terenie miasta Jeziorany gniazd selektywnego zbierania odpadów komunalnych i wyposażenie ich w dodatkowy pojemnik na odpady biodegradowalne, aby wypełnić nowe rozporządzenie ministra środowiska. Potrzeba również działań w zakresie edukacji ekologicznej wśród mieszkańców naszej gminy. Dzięki takim krokom możliwe będzie ograniczenie ilości odpadów powstających w gospodarstwie domowym jak również przyczyni się do zwiększenia segregacji odpadów w gminie i osiągnięcia poziomów recyklingu.

X. Podsumowanie i wnioski

Po przeprowadzeniu analizy systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Jeziorany nasuwają się następujące wnioski:

1. Systemem gospodarki odpadami w gminie Jeziorany zostały objęte zarówno nieruchomości zamieszkane jak i niezamieszkane, a od czerwca 2017 r. włączone będą do niego domki letniskowe i inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjne. W ten sposób systemem gospodarki odpadami objęte będą w gminie Jeziorany wszystkie istniejące na jej terenie nieruchomości.
2. Gmina w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę odbierała każdą ilość wytworzonych przez jej mieszkańców odpadów komunalnych zmieszanych oraz zbieranych w sposób selektywny, tj. szkła, papieru, tworzywa sztucznego i opakowań wielomateriałowych oraz metali i odpadów biodegradowalnych a także wyposażała nieruchomości w worki niezbędne do gromadzenia tychże odpadów.
3. Oprócz odbioru ww. rodzajów odpadów można było również oddać nieodpłatnie bezpośrednio z nieruchomości odpady wielkogabarytowe i zużyty sprzęt RTV i AGD oraz gruz pochodzący z drobnych remontów.
4. W gminie Jeziorany brakuje wymaganego ustawowo Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, gdzie byłoby można oddać bezpłatnie odpady problemowe takie jak:
 - 1) przeterminowane leki i chemikalia,
 - 2) zużyte baterie, akumulatory i świetlówki,
 - 3) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - 4) meble i inne odpady wielkogabarytowe,
 - 5) odpady budowlane i rozbiórkowe,
 - 6) zużyte opony,
 - 7) odpady zielone,
 - 8) popiół.
5. Gmina Jeziorany w 2016 r. nie osiągnęła wymaganego ustawowo poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (7,14 %), osiągnęła natomiast poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (100 %).
6. Udało się ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania do 1,08 %.
7. Na koniec 2016 r. według złożonych deklaracji 65,98% mieszkańców gminy Jeziorany nie zadeklarowało segregacji odpadów, natomiast 34,02 % mieszkańców objęta została systemem selektywnej zbiórki odpadów.
8. W celu spełnienia wymogów w zakresie redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania niezbędnym jest zagospodarowania odpadów zielonych we własnym zakresie, między innymi poprzez przydomowe kompostowniki, tj. zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, gdzie odpady w pierwszej kolejności poddaje się przetwarzaniu w miejscu ich powstania, tak, aby tego

rodzaju odpady nie trafiły na składowisko w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych.

9. Zwiększeniu powinna ulec także liczba mieszkańców deklarujących segregację odpadów jak i nacisk na prawidłowe segregowanie odpadów u źródła, co wpłynie korzystnie na osiągnięcie poziomów recyklingu i przyczyni się do wypełnienia ustawowych obowiązków nałożonych na gminę odnośnie odpadów.
10. Od 16 października 2016 r. cały strumień odpadów z terenu gminy Jeziorany kierowany jest do Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie.
11. Priorytetową kwestią jest uświadamianie mieszkańców gminy w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi w celu ograniczenia ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwie domowym oraz konieczności ich sortowania w celu osiągnięcia określonych przez Unię Europejską poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

Burmistrz Jezioran

Leszek Boczkowski